

JOHANNELUNDS KVALITETSSYSTEM

Antagen av Johannelunds högskolestyrelse 22 mars 2021. Revd 6 sept 2021.

INNEHÅLL

1. Johannelunds teologiska högskola organisation	1
Figur 1 Organisation av kvalitetsarbete vid Johannelunds teologiska högskola	2
2. Beskrivning av Johannelunds kvalitetssystem inklusive ansvarsfördelning	2
Figur 2 Ansvarsfördelning av Johannelunds övergripande kvalitetssystem	4
3. Johannelunds modell för kvalitetsssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning	4
Figur 3 Modell för Johannelunds kvalitetssystem	6
Figur 4 Kvalitetssäkringsarbetets treåriga arbetscykel	7
4. Granskning av kvalitetssystem	7

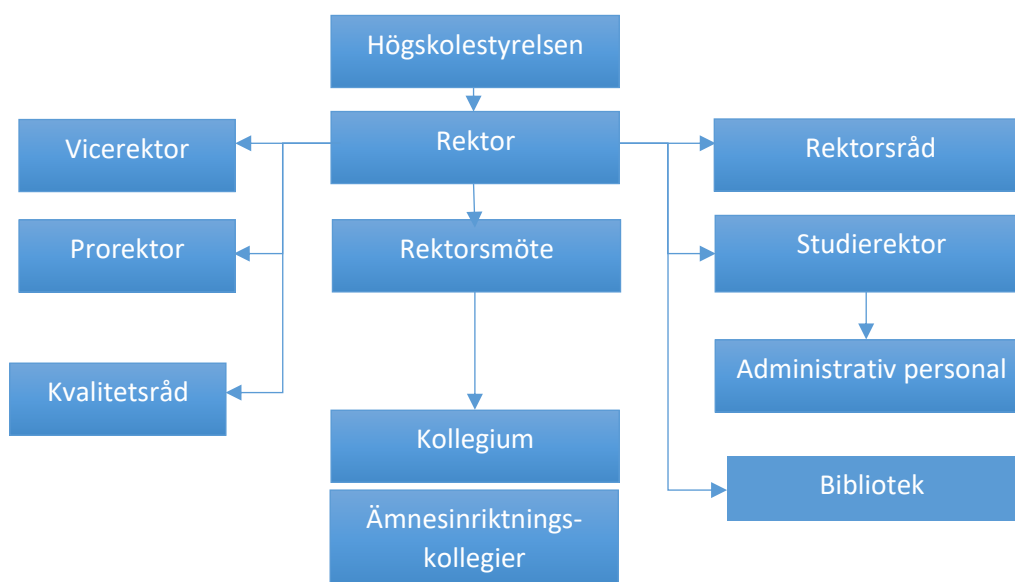
1. Johannelunds teologiska högskolas organisation

Johannelunds övergripande vision är att utbilda teologistuderande till kompetenta, reflekterande, och kreativa medarbetare för ledaruppdrag i kyrka och samhälle. Detta gör vi genom att erbjuda en utbildning som kännetecknas av förankring, helhet, kvalitet, närhet och utrustning. I praktiken innebär detta att vi har ett fokus på campusundervisning, och att campusträffar är en väsentlig del av studier för alla som läser på distans.

Johannelunds utbildning i teologi började 1862. År 1993 blev Johannelund högskola för utbildning i teologi, idag med examensrätt på grund- och avancerad nivå. Redan från början har utbildningen kännetecknats av närhet och avnämarperspektiv. I denna kultur har Johannelund fortsatt att utvecklas. Johannelund är en förhållandevis liten högskola, som årligen möter mellan 300 och 400 studerande, och därmed även samtidigt en förhållandevis stor aktör i teologisk utbildning. För närvarande har Johannelund ett avtal med staten som ger rätt till ersättning för 107,5 helårsstuderande. Som tidigare beskrivit har närhet mellan såväl personal som studerande varit en naturlig kvalitetsdimension, vilket inneburit korta beslutsvägar och möjlighet att snabbt åtgärda uppkomna problem. Kvalitetsarbetet är sedan tidigare en inarbetad del i högskolans årscykel, med kollegium, rektorsmöte och högskolestyrelsen som granskande instanser. I rektorsmötet och högskolestyrelsen finns studentrepresentation. I högskolestyrelsen finns även representanter för avnämare. Detta skapar sammantaget en god transparens i systemet. Ett antal årliga kvalitetsgranskningar sker genom kursvärderingar, revision av studieplaner, verksamhetsplanering, avstämningar med studentkåren och med utbildningens avnämare, årsberättelsen, m.m. Dessutom görs externa granskningar, kollegiala granskningar och alumni- och studentenkäter som kompletterar dessa kvalitetskontroller. De senaste åren

har högskolan växt i antal studerande – främst distansstuderande – och högskolan ser därför behovet av att systematisera kvalitetssäkringsarbetet ytterligare. Nedan är en beskrivning av hur kvalitetsarbetet på Johannelund ser ut våren 2021. Detta kvalitetssystem bygger på en utveckling och formalisering av det kvalitetstänkande som tidigare funnits på Johannelund.

Johannelunds teologiska högskolas huvudman är Evangeliska Fosterlandsstiftelse (EFS). Det yttersta ansvaret för Johannelunds kvalitet och måluppfyllelse ligger på EFS riksstyrelse. EFS ansvarar alltså inför regeringen för att högskolans uppgifter fullgörs men utförandet av ansvaret delegeras till Johannelunds högskolestyrelse. Johannelund är i process att bli en egen juridisk person, vilket innebär att det yttersta ansvaret i en snar framtid kommer att ligga på högskolestyrelsen. Närmast under högskolestyrelsen svarar rektor för ledningen av verksamheten. Högskolestyrelsen och rektor ska se till att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt. Högskoleledningen består av rektor, prorektor, vicerektor och studierektor. Prorektor och vicerektor biträder rektor i upprätthållandet av den rättsliga, administrativa, ekonomiska, styrande och kontrollerande verksamheten inom högskolan. Rektor leder rektorsmötet och här ingår studierektor och studentkårens ordförande.

Figur 1 Organisationskiss för Johannelunds teologiska högskola

2. Beskrivning av Johannelunds kvalitetssystem inklusive ansvarsfördelning

Kvalitetssäkringssystemet vid Johannelund inkluderar alla delar i verksamheten, det vill säga såväl administration, utbildning som forskning. Systemets fokus ligger på hur Johannelund kvalitetssäkrar att studenterna tillgodogör sig de kunskaper som utbildningen skall ge och därmed uppnår utbildningsmålen. Systemet är kvalitetsdrivande, och har därmed en processinriktning, för att kontinuerligt ge incitament och vägledning till en utveckling av utbildningarna vid högskolan. Stor vikt läggs vid utbildningens användbarhet och förberedelse för arbetslivet, varför utbildningen inkluderar ett tydligt praxisorienterat perspektiv kopplat till de teoretiska delarna. Företrädare för arbetslivet finns representerade i högskolestyrelsen, så också studenterna som har en tydlig roll i kvalitetsarbetet.

Högskolestyrelsen, där rektor ingår, ansvarar för den strategiska styrningen och beslutar om centrala styrdokument, exempelvis delegationsordning och anställningsordning, det samlade utbildningsutbudet samt resursfördelning.

Rektor leder verksamheten, fattar beslut om riktlinjer för utbildning och forskning samt har det övergripande ansvaret för Johannelund-gemensamma funktioner såsom bibliotek, pedagogisk utveckling och IT-infrastruktur. Dessutom ansvarar rektor för anställnings- och personalärenden, beslut om styrdokument inom utbildningsverksamheten samt uppföljning av kvalitetsarbete inom kärnverksamheten (utbildning och forskning).

Vidare fattar rektor beslut om uppdrag och fördelning av resurser i enlighet med gällande delegationsordning. Medan högskolestyrelsen har det ekonomiska och verksamhetsmässiga ansvaret för Johannelunds verksamhet (inkl tillsvidareanställningar) ansvarar rektor för bemanning och det utbildningsnära kvalitetsarbetet.

Organisatorisk nivå	Ansvars- och bedömningsområdet	Centrala uppdrag, aktiviteter och funktioner	Studentdelaktighet	Systematiska uppföljningar
Högskolestyrelse	<ul style="list-style-type: none"> • Regelverk och avtal • Anställningar • Likabehandling och jämställdhet • Styrning • Ekonomi • Samverkan med avnämare • Kvalitetssäkringsarbete 	<ul style="list-style-type: none"> • Bemanning • Budget • Verksamhetsplan • Utbildningsplaner och examina 	<ul style="list-style-type: none"> • Representant i högskolestyrelsen • Studentenkät 	<ul style="list-style-type: none"> • Studentenkät • Alumnenkät
Rektor och rektorsmöte	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildningsledning inkl pedagogisk ledning och organisation • Verksamhetsledning inkl psykosocial arbetsmiljö • Kvalitetssäkringsarbete 	<ul style="list-style-type: none"> • Studentinflytande • Bibliotek • Kurser • KSA-uppföljning • Arbetsledning • Pedagogisk utveckling • Utbildningssamarbeten 	Representant i <ul style="list-style-type: none"> • Rektorsmötet • Biblioteksrådet • Kvalitetssäkringsarbete • Likabehandlingsplansplanering 	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av kvalitetsarbete i kurser • Kollegiala samtal • Terminsutvärderingar • Samråd med studentkår • Kvalitetsrapport
Studierektor och administration	<ul style="list-style-type: none"> • Nyckeltal • Planering, genomförande och utvärdering av kurstillfälle • Studieadministration: studiestöd m. m. 	<ul style="list-style-type: none"> • Statistik • Antagning • Tillgodoräkning • Dispenser • Examensbevis • IT • Lärosalar och anslutande lokaler 	<ul style="list-style-type: none"> • Kursvärderingar • Samråd med rektor (lokaler, etc) 	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av kursvärderingar • Personalkät • Kvalitetsrapport

<p>Ämneinriktningsansvarig, kollegium, rektorsråd</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsarbete kursutveckling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kurser • Forskningsknytning • Arbetsformer • Bedömning • Examination 	<ul style="list-style-type: none"> • Studentaktiva arbetsformer • Kursutvärderingar • Självvärdering av kurser 	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av kvalitetsarbete i kurser • Sammanställning av kursvärdering och självvärdering av kurser • Kvalitetsrapporter
--	--	--	---	--

Figur 2 Ansvarsfördelning av Johannelunds övergripande kvalitetssystem

Kortfattat kan det beskrivas som att högskolestyrelsen genom att ge uppdrag och fördela resurser till Johannelund styr *vad* som ska utföras, samt har ett ansvar för uppföljning av verksamhetens kvalitet utifrån de krav som följer uppdraget, medan rektor ansvarar för *hur* verksamheten ska bedrivas. Detta utgör den bärande idén med organisationen, det vill säga att högskolestyrelse och rektor tillsammans genomför den planerade verksamheten men med olika roller, vilka är ömsesidigt beroende. Uppföljande aktiviteter som anges i tabellen nedan utgör exempel på den utbildningsnära uppföljningen.

3. Johannelunds modell för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning

Riktlinjerna för Johannelunds kvalitetssäkringsarbete är utformade utifrån de krav för kvalitetssäkring av högre utbildning som ställs av Universitetskanslersämbetet (UKÄ), i enlighet med svensk lag (Högskolelagen 1992:1434; Högskoleförordningen 1993:100) och internationell standard (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, *ESG 2015*). Bedömningsområdena för kvalitetsarbete följer därför UKÄ:s granskningsmodell i enlighet med Johannelunds mål och strategier.

Johannelunds modell för kvalitetssäkring beslutas av högskolestyrelsen och granskningsarbete påbörjas omgående under våren 2021 enligt Johannelunds uppdaterade modell för kvalitetssystem. För att kvalitetssäkringen ska genomföras på likvärdigt sätt i hela organisationen utarbetar Johannelunds kvalitetsråd (se figur 1, kvalitetsrådet beskrivs vidare nedan) gemensamma processbeskrivningar och mallar, vilka sedan fastställs av rektor. I de beslutade processbeskrivningarna av Johannelunds modell för kvalitetssäkring regleras såväl hur processen ska genomföras som hur ansvarsfördelningen ser ut mellan olika aktörer: vem som ansvarar för att upprätta den kvalitetsrapport som ska skrivas, hur rapporten ska behandlas, och vem som fattar beslut om handlingsplan.

Ansvariga för kvalitetsrapporternas upprättande:

- ämneinriktningsansvarig (programkurser och valbara kurser inom inriktningarna),
- rektor avseende utbildningsprogrammen (högskoleprogram, kandidatprogram, magisterprogram och masterprogram)
- studierektor avseende högskolans administrativa infrastruktur

Även uppdragsutbildning och annan utbildning som inte inryms inom utbildningsprogram eller valbara kurser ska kvalitetssäkras. Rektor utser på lämpligt sätt ansvarig för detta arbete.

Det kvalitetsutvecklande arbetet på Johannelund är till största delen decentraliserat, där varje ämnesinriktning har en stor frihet att organisera arbetet, medan det kvalitetssäkrande arbetet är gemensamt, centraliserat och fastställt av högskolestyrelsen. Rektorn tillsammans med högskolestyrelsen leder Johannelunds kvalitetssäkrande arbete. För att hålla samman det kvalitetssäkrande arbetet på Johannelund har rektor inrättat ett rådgivande organ, Johannelunds kvalitetsråd (se figur 1).

Kvalitetsrådet leds av prorektor och i rådet ingår studierektor, ämnesinriktningsansvariga lärare och en studentrepresentant. Om prorektor ansvarar för en kvalitetsrapport ska ordförandeskapet tas över av rektor. Rådet träffas minst tre gånger per år med uppgift att ta emot och analysera aktuella kvalitetsrapporter (se figur 4). Med minst tre månaders framförhållning meddelar kvalitetsrådet ansvarig att kvalitetsrapport förväntas vid ett bestämt datum. Rådet tar emot och analyserar kvalitetsrapporten. Utvärderingen sammanfattas med rekommendationer som överlämnas till rektor. Rådets sammanträden protokollförs, justeras och görs tillgängliga för rektorsmöte och högskolestyrelse.

Kvalitetssäkringen av ett utvärderingsobjekt startar med att ansvariga för utbildningen skriver en kvalitetsrapport. I kvalitetsrapporten ska nedanstående områden i tillämpliga delar beskrivas och analyseras utifrån:

1. Måluppfyllelse och resultat
 - a. resultat: lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i förhållande till examensmålen och nationella målen
 - b. nyckeltal: söksiffror, fördelning män/kvinnor, genomströmning
2. Utformning och genomförande – pedagogiska modeller och principer, utgångspunkter (t ex studentdelaktighet), tydlighet, holistiskt lärande, dialog, examinationsformer, progression
3. Förutsättningar för lärande
 - a. lärar- och handledarkompetens – kompetens, kontinuerlig lärarutveckling, antal lärare per student
 - b. bibliotek och läranderesurser
4. Forskningsanknytning – lärares egen forskning, vetenskapligt förhållningssätt i kurser, och gästtalare gör att utbildning äger rum i en aktuell forskningsmiljö
5. Studentperspektiv – resultat från kursvärderingar
6. Jämställdhetsperspektiv – könsfördelning bland studenter/lärare, förutsättningar för studenter med särskilda behov
7. Arbetslivsperspektiv – relevant och aktuellt avnämarperspektiv i kurser, samverkan med arbetsliv
8. Hållbarhetsperspektiv – hållbarhet, rättvisa/social välfärd, hälsa
9. Högskolans vision – hur väl utbildningen/kurserna reflekterar Johannelunds vision: kompetenta, reflekterande, kreativa studenter för ledaruppdrag i kyrka och samhälle.

För högskoleadministrationen finns en modifierad rapportsmall.

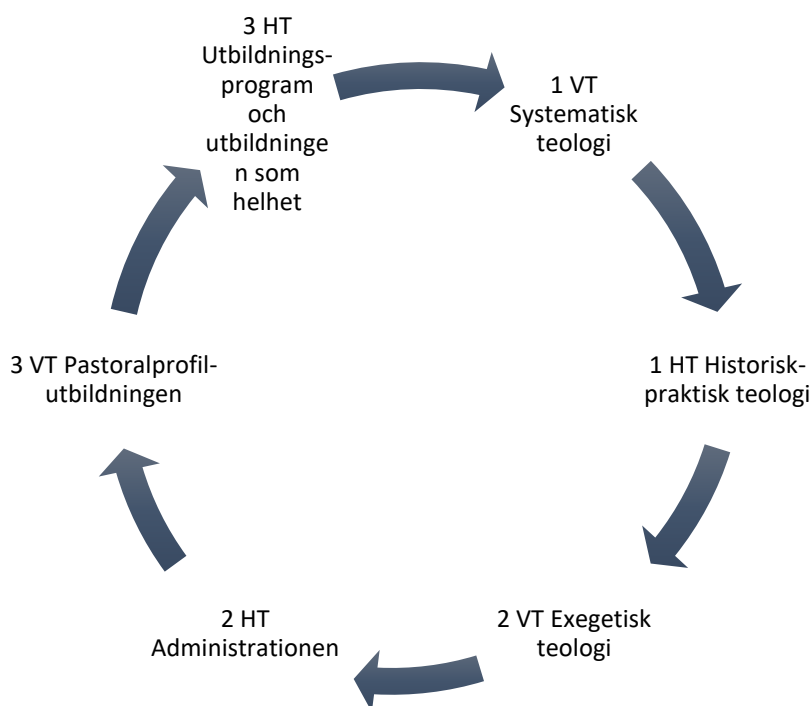

Figur 3 Modell för Johannelunds kvalitetssystem

För varje inriktning/område ovan finns även bedömningsgrunder formulerade, vilka används såväl som stöd i skrivandet av rapporten som när utbildningen sedan bedöms. För varje inriktning/område finns ett antal frågor formulerade som syftar till att klargöra vilken information som behövs för att beskriva och bedöma inriktning/området. I kvalitetsrapporten ska även i för rapportens typ relevanta nyckeltal redovisas och analyseras, såsom 1) antal studerande, 2) antal kvinnor och män, 3) antal förstahandssökande, 4) genomströmning och 5) tid till examen. Samtliga nyckeltal redovisas och analyseras uppdelade på campus och distans. I arbetet med att färdigställa kvalitetsrapporten ingår även att den ansvariga för utbildningen förankrar innehållet i rapporten i kollegiet, med studentkåren samt med representanter för avnämare.

När rapporten slutligen är färdigställd lämnas den till kvalitetsrådet, som sedan lämnar sina rekommendationer till rektor. Med kvalitetsrapporten som grund träffas sedan ansvariga för utbildningen, högskoleledningen samt studentrepresentant för att gemensamt föra en dialog, där utbildningens styrkor och utmaningar diskuteras och analyseras. Med utgångspunkt i vad som framkommit i kvalitetsrapporten och vid den förda dialogen skrivs en bedömning av den granskade utbildningen. I bedömningen anges på en tregradig skala om varje enskilt bedömningsområde (a) fungerar bra, (b) delvis behöver utvecklas, eller (c) behöver mer omfattande översyn. Bedömningen inkluderar motivering och en sammanfattande analys av utbildningen och fastställs av rektor.

Utifrån rektors bedömning tar ansvariga för utbildningen fram ett förslag till handlingsplan, vilket förankras med kollegiet, studentkåren och arbetslivsrepresentanter. Handlingsplanen anger vilka åtgärder som ska vidtas, vem som är ansvarig och när, inom de kommande tre åren, de ska vara genomförda. Handlingsplanen fastställs sedan av högskolestyrelsen, som även ansvarar för uppföljningen. Handlingsplanen inarbetas i nästa verksamhetsplan. Genom arbetet med de åtgärder som specificeras i handlingsplanen leder modellen inte bara till kvalitetssäkring utan även till kvalitetsutveckling.

Figur 4 Kvalitetssäkringsarbetets treåriga arbetscykel

Johannelunds kvalitetssäkringsarbete följer en tre-årig cykel (se figur 4). Eftersom högskolan är förhållandevis liten och motsvarar en institution på ett universitet, har det varit fördelaktigt att arbeta med utbildningens kvalitetssäkring genom att arbeta med en ämnesinriktning i taget: systematisk teologi, exegetisk teologi och historisk-praktisk teologi, som leder till en handlingsplan på tre år. En ämnesinriktning behandlas varje läsår. Dessutom granskas i tur och ordning Johannelunds administration (var tredje termin), pastoralprofilutbildningen, utbildningsprogrammen och utbildningen som helhet. Som underlag till kvalitetsrapport för utbildningen som helhet ska enkäter av alumni och studentenkäter ingå. I samband med granskningen av utbildningsprogrammen sker även en extern granskning.

4. Granskning av kvalitetssystem

Kvalitetssäkringssystemet kvalitetssäkras genom att kvalitetsrådet avslutar behandling av varje kvalitetsrapport med en intern granskning av hela kvalitetssystemets fungerande utifrån det aktuella fallet. Analyserna diskuteras därefter i kvalitetsrådet där åtgärder för att vidareutveckla kvalitetsfrämjande och kvalitetssäkringsarbete identifieras. Rådet skriver i slutet av varje kalenderår en sammanfattande analys där samtliga inriktningar/områden som kvalitetssäkrats under innevarande år ingår. Denna översyn av kvalitetssäkringssystemet med förslag på eventuella förändringar i processen och/eller mallarna lämnas till rektorn vid slutet av varje läsår. Eventuella förändringar beslutas sedan av rektor. Uppdrag till olika delar av verksamheten kan sedan formuleras i verksamhetsplan och budget som högskolestyrelsen beslutar om (se figur 3 för modell).